

Proloog

De jonge vrouw in de donkerblauwe Volkswagen Golf schakelde terug naar de tweede versnelling. Zo'n honderd meter voor haar verdwenen de beide rode lichtjes, die ze al zo lang had gevolgd, in de inktzwarte duisternis van het Veluwe bos. Opnieuw een bocht, de zoveelste. Vurig hoopte ze dat het de laatste zou zijn, dat ze eindelijk eens op een rechte, goed verlichte weg zou komen. Ze bewoog het hendeltje van het groot licht en remde iets af, gespannen turend naar de rand van het naar links afbuigende asfalt. Ze kneep in het stuur, voelde hoe de auto naar de kant trok. Witte stammen lichtten spookachtig op tegen de pikzwarte achtergrond. Het leidde haar af.

'Shit!' De Golf raakte met het rechtervoorwiel de rand van de berm. Ze remde en trok het stuur naar links. Luid bonkend schoof de auto weer recht. Naast haar rolde de handtas van de stoel. Ze merkte het niet. De bocht leek een cirkel, maar eindelijk ging de smalle strook asfalt toch over in een recht stukje weg. Ze knipte het groot licht uit en gaf wat gas.

De twee vertrouwde rode lichtjes zag ze niet, nog niet. Ze had net veel snelheid verloren en de truck met die verdomde container ging gewoon door. Die kende hier de weg. Gehaast schakelde ze door naar de derde versnelling. 'Ik mag hem niet kwijtraken,' fluisterde ze verbeterd. Waarschijnlijk was hij alweer een bocht verder. Ze gaf nog wat meer gas. Hopelijk kwamen er geen splitsingen of zijwegen voordat ze hem weer in zicht kreeg. TACU 262835-2. Haar prooi, die nu een onmisbare gids was geworden. *In the middle of nowhere* had hij haar gebracht. Weer een bocht. Afremmen, groot licht en terugschakelen. Gespannen hield ze zo veel mogelijk het midden van het weggetje, nauwkeurig de afstand tot de beide bermten in de gaten houdend.

'*Are you lonesome tonight?*' vroeg Elvis zich af toen het radiostation zijn commercials had afgewerkt. Even trok er een cynische glimlach over haar gezicht. Eenzamer dan nu had ze zich nog nooit gevoeld.

Daar waren ze weer, de rode lichtjes. Opgelucht blies ze haar longen leeg en drukte het gaspedaal weer in. 'Opschieten nu,' spoorde ze zichzelf aan. Ze zag de tegenligger pas toen die opeens zijn groot licht opzette. Instinctief trapt ze hard op de rem en trok het stuur naar rechts. Schuivend en schokkend kwam ze op een meter of drie voor de verblindende koplampen tot stilstand. Een verlamdende angst joeg alle energie uit haar lichaam, haar klamme handen gleden van het stuur, haar hart bonkte onder de strakgetrokken veiligheidsriem. Wat wilden ze van haar? Niemand kon weten dat ze hier was. Een val. Dichtgeklapt en zij zat erin. Een zwarte schaduw bewoog in het felle licht, kwam behoedzaam dichterbij.

'Doe iets, doe dan verdomme iets!' schreeuwde ze. Achteruit rijden, over het kronkelige, smalle, pikdonkere weggetje was zinloos: ze zouden haar onmiddellijk te pakken hebben. Vooruit dan, vol gas recht in het donkere gat tussen de koplampen en de struiken langs de berm.

Ze rukte het pookje in de eerste versnelling, greep het stuur en trapte het gaspedaal in. Niets, geen enkele beweging, geen geluid. Natuurlijk, ze had bij de paniekstop de koppeling niet tijdig ingetrapt. Nerveus tastte ze naar het sleuteltje onder het stuur en draaide het om. Nog voordat ze haar voet van de koppeling had gehaald vloog de eerste kogel met een doffe knal door de voorruit en trof haar in de borst. Gillend sloeg ze haar handen voor haar lichaam en drukte ze tegen de plaats waar de explosie van pijn ontstond. De Golf schokte nog een paar meter door en kwam in de berm tot stilstand toen de motor afsloeg. Gegil werd uitstervend gerochel. Haar hoofd schudde wild heen en weer, alsof het zich wilde bevrijden van het stervende lichaam, toen zakte het langzaam naar het stuur. Even was het stil. Een moment van angstaanjagende stilte, die werd verscheurd door de volgende kogel die zich in haar schedel boorde. Met een klap sloeg haar hoofd achterover. Bloed spoot aan de achterkant uit de half verbrijzelde schedel en doorweekte haar haren die als een paar lange, rode slierten aan de hoofdsteun bleven plakken. Joyce Winther, Amerikaanse, had precies een week geleden haar achtentwintigste verjaardag gevierd. Het was meteen ook haar laatste.

Pas toen het absoluut zeker was dat er zich geen levend wezen meer in de doorzeefde Golf kon bevinden kwamen de twee mannen tevoorschijn. Gebukt holden ze naar hun eigen auto. De een deed het linkervoorportier open en doofde de lichten terwijl de ander het deksel van de kofferbak omhoogklapte. Hij haalde er een breekijzer en een jerrycan uit, liep naar de Golf, sloeg de zijruit kapot en opende het portier. Nonchalant schoof hij de benen van de vrouw opzij en trok de versnelling in zijn vrij.

De andere man pakte intussen de jerrycan en liep naar de achterkant van de Golf. Hij keek even naar de twee koplampen die om de bocht verschenen en wachtte tot zijn maten vlakbij hem stopten. Twee zwaargebouwde kerels stapten uit, liepen naar de auto voor hen en bekeken goedkeurend het werk van hun collega's.

'Daar zullen we geen last meer van hebben,' zei een van hen terwijl hij haast liefkozend een bebloede haarlok opzijschoof. 't Was vast wel een mooi wijf. Toch jammer om zoiets op te moeten ruimen.'

Met z'n vieren duwden ze de Volkswagen door de berm tot hij, een meter of vijftien verderop, langzaam een iets aflopend zandweggetje naar een klein heideveldje oprolde. Ze wachtten tot de auto geheel tot stilstand kwam, toen draaide een van hen de dop van de jerrycan los en begon benzine over de rechterstoel, de achterbank en tenslotte over het schuin weggezakte lijk van de Amerikaanse te sprenkelen. Zijn blik viel op het damestasje dat tussen de twee voorstoelen was gegleden. Hij pakte het op. In het schemerige licht van het binnenlampje bekeek hij de inhoud: make-upspullen, papieren zakdoekjes, autopapieren, rijbewijs en paspoort, beide Amerikaans. Hij opende de platte, bruine portemonnee. Veel munten, een paar briefjes van vijftwintig en drie snippen. Enkele pasjes netjes achter elkaar gestoken waardoor alleen de bovenkanten zichtbaar waren.

Creditcards, pasjes van verschillende banken en een dat hij niet kende maar wel vreesde. DEA, drie simpele, zwarte letters op een gelige ondergrond. 'Oké,' mompelde hij, propte alles weer in het tasje terug en sprenkelde er nog wat extra benzine over. Hij schopte het portier dicht en trok een lap stof uit zijn broekzak. Terwijl hij zijn handen afveegde liep hij om de auto heen tot bij het linkerportier. Voorzichtig stak hij de lap in brand en gooide hem op het lijk van de vermoorde vrouw.

Geboeid keken de vier mannen toe. Oranjegele vuurtongen spoten uit de Golf omhoog. Een regen van vonken zette de omliggende hei in brand. Angstige vogels krijsten en fladderden boven de spookachtig verlichte bomen. In korte tijd veranderde de open plek in een hel van vuur en dikke, stinkende rook.

De enorme klap waarmee de benzinetank explodeerde verbrak hun trance.

'Wegwezen!' riep een van hen. Ze sprongen in hun auto's en scheurden weg.

Terwijl de kale man zich aan het scheren was in de badkamer van zijn Wassenaarse villa ging de telefoon. Hij meldde zich met een kort 'hallo' en luisterde. Wat hij hoorde stemde hem tot tevredenheid. Een nieuwe, lange vergaderdag kon beginnen...

1

'Hier is iemand van de politie die u wil spreken.' Jenny, secretaresse en receptioniste van Comsec bv, hield de deur open voor een lange, magere man gekleed in een geruit colbertje, spijkerbroek en donkerblauwe coltrui. Midden vijftig schatte Stevens hem, maar misschien maakte het grijze, goed onderhouden baardje hem wel een paar jaar ouder dan hij in werkelijkheid was. Hij liep resoluut de directiekamer binnen, alsof het niet de eerste keer was dat hij hier kwam.

Afwachtend schoof Stevens de eerste bladzijden van zijn nieuwe businessplan in elkaar en kwam achter zijn bureau vandaan.

'Bob van Rhoon.'

Hij schudde de uitgestoken hand, keek vluchtig naar het legitimatiebewijs en wees naar een van de stoelen: 'Wilt u iets drinken? Koffie, thee, iets fris?'

R.J. van Rhoon, hoofdinspecteur bij de Rotterdamse politie, stond er op het pasje. Op de foto waren baard en haar nog zwart, het gezicht minder gelijnd.

'Nee, dank u.' Hij ging zitten, nam de kamer in zich op en streek even langs de haren op zijn kin. Het leek erop dat hij niet goed wist hoe te beginnen. 'U bent de heer John Stevens?'

Stevens knikte: 'Ja, dat ben ik.' In zijn stem klonk argwaan.

'Zoals u op mijn pasje hebt gezien ben ik hoofdinspecteur bij de Rotterdamse recherche.' Door de manier waarop hij het zei besepte Stevens ineens dat het om iets ernstigs ging. De blauwgrijze ogen, de strakke mond, het nerveus strijken langs het baardje, het wees er allemaal op dat hij een vervelende boodschap kwam brengen. 'Het gaat om Joyce Winther.'

Stevens sprong overeind: 'Wat is er met Joyce?'

'U bent met haar bevriend?'

'Ja, wat is er met haar?'

Wat stijfjes stond Van Rhoon op: 'Ik ben bang dat u haar eh... kwijt bent geraakt.' Hij zuchtte diep en voegde eraan toe: 'Ze is vannacht vermoord.'

'Vermoord, Joyce vermoord? Dat kan niet! Dat kan niet waar zijn, jullie moeten je vergissen!'

'Het spijt me, meneer Stevens, maar we vergissen ons niet.'

Verbijstering verdrong zijn ongeloof. Deze politieman was zeker van zijn zaak, er bleek geen spootje twijfel uit zijn hele houding. Stevens' maag kromp ineen, zijn benen werden krachteloos, langzaam zonk hij terug in zijn stoel. Terwijl zijn hoofd voorover zakte stamelde hij: 'Wat is er in godsnaam gebeurd?' Hij sloeg zijn handen voor zijn ogen en voegde er, zonder het antwoord af te wachten, snikkend aan toe: 'Is ze... eh... verkracht?' Het leek alsof hij zich schaamde om zo'n vraag te stellen, maar hij moest het weten.

'Nee, voor zover we bij het eerste onderzoek hebben kunnen nagaan is ze niet aangerand. Er is op haar geschoten.'

Met een ruk richtte Stevens zijn hoofd op: 'Geschoten? Waar? Hier in de stad?'

De hoofdinspecteur haalde een geel pakje uit zijn broekzak en legde het op tafel. 'Hebt u er bezwaar tegen als ik een pijp opsteek?' Zonder iets te zeggen schoof Stevens een glazen asbak in de richting van het pakje.

Terwijl Van Rhoon de kop van zijn pijp in het zakje stopte en er met zijn duim wat tabak in propte antwoordde hij: 'Nee, niet in de stad. Zelfs niet in de buurt, het is een paar honderd kilometer hier vandaan gebeurd, in de omgeving van Apeldoorn.'

'In Apeldoorn? Maar dat kan helemaal niet, daar had ze niets te zoeken.' In gedachten projecteerde Stevens de kaart van Nederland voor zijn ogen; hij wist zelf nauwelijks waar hij Apeldoorn moest zoeken, laat staan dat Joyce dat zou weten en er zomaar naartoe was gegaan.

'U weet niet wat ze daar ging doen?' De politieman wachtte even en probeerde ondertussen een pakje lucifers uit zijn broekzak te wurmen. 'Had ze er misschien familie of kennissen of zo?'

Stevens keek Van Rhoon strak aan. In zijn stem klonk een ondertoon van wantrouwen toen hij antwoordde: 'Ze heeft wel familie in Friesland. Een gepensioneerde oom en tante, daar zou ze een paar dagen naartoe gaan. Maar dan kom je toch niet in Apeldoorn terecht?' Opnieuw sneed er een snerpende pijn door zijn lichaam. Vorige week, Joyce's verjaardag. Ze

hadden besloten om er een paar dagen tussenuit te gaan. Ze had zich erop verheugd, een hotelletje aan zee geboekt, maar eergisteren had hij afgezegd. Te druk. De bank wilde plotseling een aangepaste versie van het businessplan. Joyce was kwaad geweest. 'Als je echt wilt, kun je dat best regelen,' had ze geroepen en er cynisch aan toegevoegd: 'Maar goed, als alles moet wijken voor dat bedrijf van jou, dan ga ik wel naar Friesland.' De klap waarmee ze de telefoon had neergegooid trilde nog na op zijn trommelvlies. Peinzend tikte Stevens even met zijn hand op het bureau en vroeg, meer aan zichzelf dan aan de hoofdinspecteur: 'Ze zal toch niet verdwaald zijn?' Maar even snel verwierp hij die gedachte weer: 'Nee dat kan niet, Joyce is daar al een keer of vier naartoe geweest. Ze had de nummers van de autowegen op een papiertje geschreven dat ze op het dashboard had geklemd.'

'Die tante, is dat een zuster van haar moeder?'

'Ja. Haar moeder is na de oorlog met een Amerikaan getrouwd, ze woont in de buurt van Chicago. Joyce heeft Nederlands bloed. Toen ze de kans kreeg om een tijdje bij Eurotransit geplaatst te worden pakte ze dat met beide handen aan.'

'Op zoek naar haar *roots*. Dat doen die Amerikanen graag, zo heb ik me wel eens laten vertellen.' Geconcentreerd veegde Van Rhoon een plukje tabak van zijn coltrui, stak een lucifer aan en hield hem boven zijn pijp.

Stevens rook de zoete geur van de opkringelende rook en verlangde hevig naar een sigaret. 'U zei dat Joyce is... eh... doodgeschoten.' Hij had moeite het woord uit zijn mond te krijgen. 'Maar hoe is het precies gebeurd?'

Plotseling sloeg de wanhoop toe. 'Ik moet het weten, godverdomme!' Hij schreeuwde het uit, zijn stem overslaand van radeloosheid. Als ze naar Zeeland zouden zijn gegaan was dit niet gebeurd. Zijn schuld, het was zijn schuld.

'Miss Winther zat in haar auto...' Het was duidelijk dat de politieman het moeilijk vond om verder te gaan; bedachtzaam blies hij een blauwe wolk uit en volgde hem naar het plafond.

'Ze zat in haar auto toen ze beschoten werd. Van buitenaf.' Hij zuchtte en voegde er moeizaam aan toe: 'Daarna hebben ze de auto in brand gestoken.'

'Wat? In brand gestoken?' Stevens schreeuwde de woorden door de directiekamer, vol ongeloof, vol onbegrip. Hij sprong op en hamerde wanhopig met zijn linkervuist op het bureau. 'Wie? Wie heeft dat godverdomme gedaan? Je móét hem vinden! Jullie moeten hem godverdomme vinden!' Hij sloeg zijn handen voor zijn ogen en zakte terug in zijn stoel, verslagen, verdoofd en uitgeput door de pijn. Tranen brandden in zijn ogen maar hij wilde ze niet tonen, hij wilde zich beheersen. Hij balde zijn handen tot vuisten, drukte ze hard tegen de zijkant van zijn hoofd en zoog zijn longen vol lucht. Het duurde even voordat de verdoving geleidelijk uit zijn hersens begon weg te trekken. Wat had die politieman

gezegd? Ze? Stevens' stem klonk schor en onzeker toen hij vroeg: 'Zei u ze? Ze hebben de auto in brand gestoken?'

Van Rhoon antwoordde niet direct; hij legde zijn brandende pijp in de asbak, liep naar de minibar schuin achter het bureau en opende het deurtje. Flessen sterke drank, bier en wat frisdrank. Een voor een draaide hij ze met het etiket naar voren, toen koos hij de whisky en goot een dubbele in een van de glazen die op het dienblaadje bovenop het koelkastje stonden. 'Kom, neem een slok, het zal u goed doen.'

Stevens nam het glas aan en volgde het advies op. Hij herhaalde zijn vraag: 'Ze waren met meer?'

'Waarschijnlijk wel. Onze collega's uit Apeldoorn hebben bandensporen van twee auto's gevonden, het lijkt er dus sterk op dat er meerdere personen bij betrokken zijn geweest.'

'Maar wat moesten ze dan van Joyce? Ze zullen toch niet zomaar op haar auto zijn gaan schieten? En dan dat verbranden...' Opnieuw ontplofte de woede in zijn lichaam; weer verloor hij zijn zelfbeheersing en schreeuwde: 'Verbrand, alweer verbrand, altijd dat verdomde verbranden.' Hij zag de televisiebeelden weer voorbijtrekken van het vliegtuigongeluk op Tenerife waarbij zijn ouders waren omgekomen. De hel van vuur, de verstikkende rook. De rijen doodskisten, de begrafenis waarbij hij zich had afgevraagd wat en wie ze eigenlijk nog aan het begraven waren. Het absolute dieptepunt van zijn leven. Met veel pijn en het nodige doorzettingsvermogen was hij weer omhooggekrabbeld. En met het nodige geluk. Nu dit weer. Telkens kwamen degenen die hij liefhad op een gruwelijke manier om in vlammen; het leek wel of het een vast onderdeel van zijn leven werd. Of het erbij hoorde. Stevens pakte zijn glas en dronk het in één keer leeg; toen stond hij op, liep naar de glazen zijwand tegenover de deur en boog de blauwgrijze lamellen iets open. Het regende nog steeds. Een druilerige regen die bij deze dag paste. Waarom? Wat voor belang kon iemand er bij hebben om Joyce te vermoorden? Verkracht was ze niet had de politiemans gezegd, maar wisten ze dat wel zeker, kon je dat in zo'n geval nog wel vaststellen? En wat deed ze in Apeldoorn? Een onverklaarbare omweg die haar noodlottig was geworden.

'Hoe lang kende u Joyce al?'

Stevens draaide zich om en zag dat de hoofdinspecteur achter hem was komen staan. 'Een klein half jaar,' antwoordde hij met doffe stem. 'We hebben elkaar ontmoet op een receptie van Eurotransit, het overslagbedrijf in de haven. Dat is een klant van ons.' De strakgetrokken spieren in zijn gezicht ontspanden zich wat en heel even trok er een spoor van een glimlach over zijn mond. Hij had zich niet thuis gevoeld tussen de wauwelende, zelfvoldane zakenmensen en hun opgedirkte vrouwen met ontrimpelde, geplastificeerde gezichten. Net toen hij weg wilde gaan viel zijn oog op de slanke, blonde vrouw in haar rode jurkje die wat achteraf tegen de muur stond geleund. Aarzelend was hij naar haar toe gelopen. Ze raakten in gesprek. Over het project waaraan ze werkte, over de zaak in

computerbeveiliging die hij had opgebouwd. Ze hadden wat gegeten in de stad en zijn aanbod om haar het geboorteland van haar moeder te leren kennen had ze dankbaar aangenomen. Stevens zuchtte en zijn gezicht verstrakte weer.

‘Waren jullie vaak samen?’

‘Alleen in de weekends. We hadden allebei ons werk. Dat van mij houdt niet op om vijf uur en Joyce moest vaak allerlei rapporten maken over het geautomatiseerde overslagsysteem van Eurotransit. Daar was ze tenslotte voor hier en ze werkte er meestal ’s avonds aan.’ Stevens liep naar het barretje, haalde de fles Chivas eruit en hield hem omhoog in de richting van de politieman, die nee schudde. Terwijl hij zijn glas vulde en er wat ijsblokjes in liet vallen zei hij aarzelend: ‘Weet u, ik heb mijn ouders ook verloren bij een brand. Een vliegtuigongeluk. Ik heb nooit geweten of ik ze ook werkelijk begraven heb.’ Nog voordat hij uitgesproken was drong de logische vraag zich aan hem op. Hij nam een voorzichtig slokje en deed een paar passen in de richting van Van Rhoo: ‘Hoe weten jullie eigenlijk zo zeker dat het Joyce was die in die auto zat?’

‘We weten het zeker, anders zou ik hier niet gekomen zijn. De nummerborden waren nog redelijk goed leesbaar.’

‘Maar misschien zat ze niet in haar auto, hij zou gestolen kunnen zijn, bij een benzinepomp of zo.’

‘De Apeldoornse politie heeft miss Winthers creditcard gevonden, weliswaar voor het grootste gedeelte verbrand maar de Technische Recherche kon het nummer toch nog wel achterhalen.’ Van Rhoo sloeg zijn ogen neer en voegde eraan toe: ‘Het spijt me.’

Beide mannen gingen zitten en er viel een langdurige, drukkende stilte.

‘U zei dat Joyce eerst beschoten werd en dat daarna de auto in brand gestoken is. Maar kan het niet zo zijn dat zo’n kogel iets geraakt heeft waardoor hij in brand gevlogen is? De benzinetank bijvoorbeeld.’

‘Ik zal u niet vermoeien met de details van het onderzoek, maar Joyce’s auto is verplaatst nadat ze is vermoord. Dat hebben we kunnen afleiden uit de bandensporen.’

Stevens knikte. ‘Hoe gaat het onderzoek nu verder? Is er al iets gevonden dat jullie op het spoor van de daders zou kunnen zetten?’ Hij boog zich naar voren, zijn gezicht was nu vlakbij dat van de hoofdinspecteur. Hij keek hem recht aan: ‘Ik neem aan dat jullie er alles, maar dan ook alles aan doen om ze te vinden.’

‘Daar kunt u van verzekerd zijn. We hebben er een team opgezet. Een man of zeven, enkelen uit Apeldoorn en een aantal van hier.’

Stevens sprong op: ‘Een team opgezet... Ik wil dat jullie er je beste mensen opzetten, experts, rechercheurs met ervaring in dit soort zaken. En dan nog betwijfel ik of jullie in staat zullen zijn om de klootzakken te vinden die dit op hun geweten hebben. Zo goed is de score van de Nederlandse politie niet.’

Van Rhoon reageerde nauwelijks. Hij knikte bedachtzaam en vroeg: 'Uw vriendin werkte bij Eurotransit. Wat deed ze daar precies?'

Stevens pakte het whiskyglas en rolde het tussen zijn handen zodat het ijs over de bodem schuurde. Zijn zelfbeheersing was teruggekeerd. 'Ze had een studieopdracht van de Amerikaanse overheid. Zoals u misschien weet is de containeroverslag bij Eurotransit volledig geautomatiseerd, een zeer geavanceerd systeem, uniek in de wereld.' Hij nam een slok van de goudgele vloeistof en vervolgde met een zweem van trots: 'Tussen haakjes: dat computersysteem is door ons bedrijf beveiligd. Eurotransit was onze eerste grote klant, daar is het succes van Comsec begonnen.' Met een tik zette hij het glas terug op het bureau. 'Maar om op uw vraag terug te komen: Joyce moest dat systeem in kaart brengen zodat de Amerikanen konden bekijken of ze het ook in hun havens zouden kunnen toepassen.'

'Heeft u ooit het vermoeden gehad dat ze nog andere activiteiten had?'

'Andere activiteiten? Waar denkt u in godsnaam aan?' Weer trok een bijna onbeheersbare woede door Stevens' lichaam. Hij zag dat Van Rhoon hem strak aankeek, de baardige kin geklemd tussen duim en wijsvinger: 'Spionage of zo?'

De hoofdinspecteur antwoordde niet maar wachtte een ogenblik en stelde een nieuwe vraag. 'Denkt u dat er een mogelijkheid bestaat dat uw vriendin iets met drugs te maken had?'

Drugs. Het woord explodeerde in Stevens' hoofd. Jezus, hoe kwam die zak erbij? Hoe durfde hij in godsnaam te suggereren dat Joyce iets met drugs van doen had? Langzaam, zonder dat zijn ogen die van de politieman tegenover hem loslieten, schoof hij zijn stoel achteruit en kwam dreigend overeind. Hij liep een paar passen in de richting van Van Rhoon en boog zich voorover tot zijn gezicht nog slechts enkele centimeters van dat van de hoofdinspecteur was verwijderd: 'Wat denkt u eigenlijk wel? Dat Joyce drugs gebruikte? Of erin handelde misschien?' Stevens schreeuwde niet; de woorden werden zacht en dwingend maar met een onmiskenbare dreiging uitgesproken.

Terwijl hij opstond en een stapje terug deed maakte Van Rhoon een afwerend gebaar: 'Het spijt me maar we moeten met alle mogelijkheden rekening houden. Gezien de aard van de moord zou het uiterst onverstandig zijn om iets bij voorbaat uit te sluiten.'

'Joyce en drugs, het idee alleen al is volkomen belachelijk. Om een luid en duidelijk antwoord op uw vraag te geven, meneer de rechercheur: nee, Joyce had niets met drugs te maken. Niets, niets en nog eens niets!' Woedend draaide Stevens zich om, pakte zijn glas en sloeg de inhoud in één teug achterover. Een mee naar binnen geschoten ijsklontje spuugde hij met kracht terug. 'Zo handelt de Nederlandse politie dus een moord af. Gooi het op drugs want dan is het je eigen schuld dat je in de problemen bent gekomen. Zonde van de tijd om er veel aandacht aan te besteden. Dat team van jullie is er alleen maar voor de vorm. Om de nabestaanden en de pers te bevredigen, anders niet.' Hij keek naar Van Rhoon die voor het

havengezicht stond dat aan de wand naast de deur hing. Drugs... Hadden ze er ooit over gesproken? Hij herinnerde zich opeens een voorval bij 'Perron Nul'. Ze hadden wat gewinkeld voor Sinterklaas. Joyce zag een paar spuitende junks en stond erop dat ze een andere weg zouden nemen, wilde niet met die ellende worden geconfronteerd. Stevens keerde zich half om en ging op de rand van zijn bureau zitten. 'Heeft u een speciale reden om naar drugs te vragen?'

'Meestal past een moord in een bepaalde categorie: geld, liefde, wraak, afgunst, dat soort dingen en...'

'En deze behoort tot de categorie drugs, bedoelt u dat?'

'Nou, dat niet direct, maar hij lijkt ook niet zonder meer in die andere te passen. Ik neem tenminste aan dat geld, liefde of afgunst geen rol gespeeld hebben.' Van Rhooon pauzeerde even, keek peinzend voor zich uit en vroeg toen: 'Waar was u eigenlijk gisteravond en nacht?'

Stevens' antwoord klonk geïrriteerd: 'Ah, ik heb een alibi nodig. Nou ik was hier op kantoor, tot een uur of elf, half twaalf. Alleen, dus er is geen getuige.'

Van Rhooon maakte een bezwerend gebaar: 'Nou een getuige heb ik voorlopig nog niet nodig.' Hij krabde achter zijn oor en voegde eraan toe: 'Ik neem aan dat u wel vaker 's avonds hier op kantoor werkte, maar waar was uw vriendin dan, gewoon thuis? U heeft haar toch weleens gebeld of zo?'

'Maandags was ze naar ballet, woensdags naar aerobics. Ze werkte regelmatig over en soms ging ze naar kennissen van haar werk. En een keer in de maand bezocht ze die oom en tante in Friesland. Verder heb ik het niet zo precies gevolgd, tenslotte was ik niet haar babysit.' Het viel Stevens op dat hij al in de verleden tijd over Joyce praatte.

'En heeft u gisteren nog contact met haar gehad? Voor ze naar Friesland ging, misschien?'

Hij had een paar keer gebeld, maar haar niet te pakken gekregen. 'Nee,' antwoordde Stevens kortaf. Hij sloeg zijn ogen neer waardoor hij de kortstondige rimpel op het voorhoofd van Van Rhooon niet opmerkte.

'In feite zou ze best een heleboel dingen hebben kunnen doen zonder dat u er iets van gemerkt heeft.'

'Als dat uw conclusie is, hoeft u mij verder ook niets meer te vragen.'

Van Rhooon liep langzaam terug naar het bureau en pakte zijn pijp uit de asbak. Hij stak een lucifer aan en vroeg puffend: 'Sprak miss Winther eigenlijk Nederlands?'

'Oh ja, één avond in de week had ze les. Maar het meeste leerde ze van mij, we probeerden meestal een tijdje Nederlands te praten als we bij elkaar waren.' Er kwam een glimlach op het gezicht van Stevens bij de herinnering aan die conversaties. 'Ze voelde zich nog te onzeker om het buitenshuis te proberen. Alleen als het absoluut noodzakelijk was, maar dat kwam niet zo vaak voor.' Hij ging rechtop staan en zuchtte. De glimlach was verdwenen: 'En nu is het nooit meer nodig.'

De ventilator van de computer zoog de blauwe rookwolken uit Van Rhoons pijp naar zich toe en verspreidde ze als een diepe, zoete geur door de kamer.

Beide mannen zwegen. Na een tijdje stond de hoofdinspecteur op, liep langzaam naar de brede eikenhouten kast met schuifdeuren en leunde ertegenaan. 'De begrafenis van Joyce zal in Amerika plaatsvinden. De ambassade regelt alles. Ik weet niet of u erbij wilt zijn maar u kunt het beste contact met hen opnemen. Ook over wat er met haar spullen moet gebeuren.' Hij grabbelde in de zak van zijn colbertje en viste er een visitekaartje uit. 'Dit is de man die u moet hebben, Willis is zijn naam.' Van Rhoon liep naar voren en vroeg, terwijl hij het kaartje overhandigde: 'Heeft u een sleutel van haar flat?'

Stevens knikte.

'Als u daar bent zult u merken dat we haar woning doorzocht hebben en wat spullen hebben meegenomen voor verder onderzoek. Haar adresboek en agenda bijvoorbeeld en ook haar computer en de diskettes. Dat is een normale procedure in zo'n geval. Als we ermee klaar zijn krijgt u een seintje en kunt u alles ophalen op het bureau.' Hij stak zijn hand uit en voegde er nog aan toe: 'Sterkte. Ik hou u op de hoogte van het onderzoek. Bel gerust als u nog wat weten wilt of als u denkt dat we u ergens mee kunnen helpen.' Van Rhoon draaide zich om en liep naar de deur: 'Oh ja, als u van plan bent het land uit te gaan, bijvoorbeeld voor de begrafenis, dan zou ik dat graag van tevoren even horen want het kan zijn dat ik of een van mijn collega's nog een tweede gesprek met u wil hebben.'

Stevens verwachtte niet dat de hoofdinspecteur snel weer terug zou komen. Misschien om zijn alibi te controleren, maar als Van Rhoon met een volgend bezoek zou wachten tot het onderzoek succes zou opleveren kon het nog lang duren. Dan was het zelfs waarschijnlijker dat hij helemaal niet meer op zou komen dagen. Een telefoontje dat het team ontbonden was, dat ze op een dood spoor zaten, dat er geen aanwijzingen waren die op een bepaalde dader of een motief wezen, meer was er niet te verwachten. Hij liep naar de ronde conferentietafel, pakte een sigaret uit de bruinleren doos en stak hem aan. Na vijf jaar niet gerookt te hebben beet de nicotine in zijn keel en longen. Wat maakte het nog uit? Met Joyce was alles wat hem lief was verloren gegaan. Op Comsec na dan, maar wat was dat nog waard? Meer dan Joyce blijkbaar, anders waren ze wel naar Zeeland gegaan. Hoe had hij toch zo stom kunnen zijn? Het kostte hem moeite om de prikkende tranen niet hun gang te laten gaan; bijtend op zijn lippen probeerde hij zich weer te concentreren. Als de politie de daders niet zou vinden zouden ze ook niet gestraft worden. Net zo min als wanneer ze toevallig wel gepakt zouden worden, trouwens. Moeilijke jeugd, fouten bij justitie. Kon hijzelf iets doen? Er was geen enkel aanknopingspunt. Drugs, suggereerde de politie. Onmogelijk, Joyce had niets met drugs gehad, daarvan was hij zeker. Maar wat deed ze dan in Apeldoorn? Verward duwde Stevens zijn sigaret uit in de asbak.

